Scheppingsperiode

Eeuwige Geest, Schepper van de Aarde, Levensgever, Draagster van pijn,
bron van alles wat is en ooit zal zijn,
U hebt ons overvloedig gezegend.
Geef ons het voedsel dat we vandaag nodig hebben.
Als we de weg kwijt raken, zet ons weer terug.
Vergroot bij ons het gevoel van verbondenheid met alle levende wezens,
alle deel van de familie van God.
Stem ons hart af om in harmonie te leven
met Christus, met de Aarde, met alle wezens,
en ook met onze menselijke naasten.
Nu en voor altijd. Amen.
Jim Cotter

Elk jaar vieren veel christelijke kerken van 1 september (Wereldgebedsdag voor de Zorg voor de Schepping) tot 4 oktober (feestdag van de H. Franciscus van Assisi) de Scheppingsperiode. De start lag bij de Wereldraad van Kerken, in het bijzonder de Orthodoxe kerken, maar na publicatie van de encycliek Laudato Si' in 2015 doet ook de Rooms-katholieke kerk mee.

In Iona Abbey krijgt de scheppingsperiode ook de nodige aandacht. Dit jaar stond in alle ochtendvieringen de lezing in het teken van scheppingswijsheid. Dat kon een schriftlezing zijn, maar ook een lezing uit een toepasselijk boek of een gedicht. En voor de zondagen in deze periode was een speciaal boekje gemaakt met een eco-communieviering. Dankbaarheid voor Gods schepping, zorgen om de gevolgen van de klimaatverandering en andere milieuproblemen en een oproep tot verandering van levensstijl en politieke actie wisselen elkaar daarin af. Een voorbeeld van een tekst in deze viering is het moderne Onze Vader van dominee Jim Cotter uit het Nieuw-Zeelandse Book of Common Prayer, waarmee deze bijdrage opende. Inmiddels is besloten om deze orde van dienst ook na de scheppingsperiode een keer per maand te blijven gebruiken.

Op de eerste zondag van september hield Chris Mannall, Member van de Iona Community en tot het eind van dit seizoen de administrateur op Iona, de reflectie over Ez. 47, 1-12, de bijbeltekst die internationaal dit jaar centraal stond. In deze lezing welt water op uit de tempel van God. De rivier stroomt naar het oosten en wordt steeds dieper, herstelt dorre grond, brengt wateren tot leven en zorgt voor bloeiende ecosystemen. In zijn reflectie ging Chris nader in op een aantal activiteiten van de Iona Community en Iona Abbey rond zorg voor de schepping.

Praktijk
Niet alleen in de liturgie wordt aandacht besteed aan de zorg voor de schepping en het milieu. Dat zou wat al te gemakkelijk zijn. Sinds een jaar of vijftien is ' zorg voor de schepping' onderdeel van de Regel van de Iona Community naast aandacht voor gerechtigheid en vrede. En als leden leggen we niet alleen aan elkaar verantwoording af van de besteding van tijd en geld, maar ook van het gebruik van natuurlijke hulpbronnen (je ecologische voetafdruk). Zeker sinds Desiree en ik met pensioen zijn, proberen we het vliegen zoveel mogelijk te vermijden. Naar Iona en andere bestemmingen in Groot-Brittannie reizen we alleen nog maar per trein. Onze huidige auto is een jaar of negen. Die zullen we nog wel oprijden, maar of er daarna een andere komt, is lang niet zeker. En een van de grootste Community Concern Networks (inhoudelijke werkgroepen van de Iona Community) is die voor milieu en ecologie. In in Nederland hebben we onze eigen Signal Klimaatgroep.

In Iona Abbey speelt de zorg voor de schepping ook een rol in de dagelijkse gang van zaken. Op het moment, dat ik deze bijdrage schrijf, werk ik nog als vrijwilliger In de keuken van de Abbey. Daar werken we met drie grote vuilnisbakken: een voor compost (GFT en eierdozen), een voor recycling (karton, plastic en blik van alle grote verpakkingen) en een voor restafval (vettig bakpapier, gekookt eten en eierschalen. We gebruiken zoveel eieren, dat de compostbakken het niet aankunnen). We proberen overigens zo min mogelijk eten weg te gooien. Wat na elke maaltijd overblijft, wordt bewaard in de grote koelcel. Twee keer per week hebben we een staflunch, waarop alle restjes geserveerd worden. Maar wat er dan nog overblijft, moeten we om veiligheidsredenen weggooien. Het kan niet nog een derde keer opgewarmd worden. Achterin de tuin hebben we drie grote compostbakken staan, waarvan er telkens een gevuld kan worden met nieuw afval. De bak voor recycling wordt gestort in grote blauwe containers, het restafval in groene containers, die achter de winkel staan.



Ook aan de inkoopkant wordt gedacht aan het milieu. Veel producten zijn fairtrade of worden gekocht bij lokale of regionale leveranciers. Een paar jaar geleden zijn de bananen verwijderd uit de fruitschaal voor de gasten, omdat de leverancier te vaak geen fairtradebananen kon leveren. Werd er in het verleden nog twee keer per week vlees gegeten. Sinds vorig jaar staat alleen op dinsdag vlees op het menu, dat wordt betrokken van een slager op Mull. Twee jaar geleden zijn de parafinekaarsen in de Abbey vervangen door LED-verlichting. Dat geeft beter licht, is goed voor COPD-patienten en voor de gezonheid van de kosters, die voorheen de kaarsen moesten bijvullen.

Abbey Eco Group

Een aantal Members op Iona en Mull en enige stafleden vormen samen de Abbey Eco Group, die al een paar jaar actief is om maatregelen zoals hierboven geschetst te bedenken en door te voeren. Voor hun inzet ontving de groep de Silver Award van Eco-Congregation Scotland, de Schotse variant van de Groene Kerken, De onderscheiding werd uitgereikt tijdens de Service of Creation op woensdag 29 juli. Het bordje hangt nu in het Welcome Centre bij de winkel.

De vertoning van de documentaire The People's Emergency Briefing een week daarvoor in het dorpshuis kan ook deels op hun conto geschreven worden. In deze documentaire delen negen prominente geleerden uit Groot-Brittannie de laatste inzichten betreffende de gevolgen van de klimaatcrisis voor hun vakgebied. Dat gaat niet alleen over veranderingen in het weer, extreme hitte, droogte of juist hevige buien, maar ook over de gevolgen daarvan voor de economie, nationale veiligheid, voedselzekerheid of de gezondheid van mensen. Doel van de campagne is, dat de Britse overheid de klimaatcrisis als een echte crisis behandelt, het publiek via de televisie inlicht over de ernst ervan en crisismaatregelen neemt.

Een beetje paradoxaal lijkt het protest van de Iona Community en andere organisaties op de eilanden tegen de bouw van een groot windmolenpark bij Colonsay met minstens 98 windmolens groter dan de Eifeltoren. Men is vooral bang voor de gevolgen van dit park voor het leven in de zee en de vogels en de horizonvervuiling. Het park zou gebouwd worden door een Spaanse maatschappij. De lasten zijn voor de eilanders en het milieu, de winst gaat naar het buitenland.

Voorstel

Zoals op Iona werk wordt gemaakt van de scheppingsperiode, zo kunnen plaatselijke kerken in Nederland dat ook doen. Je hoeft daarvoor geen Groene Kerk te zijn, maar de inzet in de scheppingsperiode kan daartoe wel leiden. Volgend jaar wordt de Scheppingsperiode weer

gehouden, waarvoor ook landelijk materiaal en suggesties beschikbaar worden gesteld. Iets voor jouw geloofsgemeenschap?

Jan Maasen